

Lovforslag nr. L 222 om bygge- og anlægsprojekter samt driftsaktiviteter med væsentlige nationale forsvarsformål eller væsentlige civile beredskabsformål

Gennemgang af hovedelementerne i lovforslaget

Gennemgangens indhold

1. Lovforslagets baggrund
 2. Generelt om lovforslaget
 3. Hovedelementer i lovforslaget
 4. Overordnet om bemærkningerne fra den offentlige høring
 5. Ændringer i lovforslaget efter den offentlige høring
 6. Afrundende om lovforslaget
3. Spørgsmål?

Lovforslagets baggrund

- Med den nuværende sikkerhedspolitiske situation er der et særligt behov for at sikre opbygningen af nye faciliteter på forsvars- og beredskabsområdet.
- I dag vil det ofte kunne tage 2-3 år, før sådanne bygge- og anlægsprojekter samt driftsaktiviteter kan påbegyndes.
- Regeringen og partierne i forsvarsforligskredsen indgik derfor den 13. maj 2025 en stemmeaftale om en ny lov, som gør det muligt at gennemføre sådanne projekter og aktiviteter hurtigere.
- Lovforslaget har til formål at gennemføre denne aftale.
- Med lovforslaget vil myndighederne få de nødvendige handlemuligheder for hurtigt at kunne gennemføre konkrete bygge- og anlægsprojekter samt driftsaktiviteter, der tjener væsentlige nationale forsvars- eller væsentlige civile beredskabsformål.

Generelt om lovforslaget

Lovforslagets indhold

- Formålet med lovforslaget er at skabe de lovgivningsmæssige rammer for hurtigere at kunne gennemføre bygge- og anlægsprojekter samt driftsaktiviteter, der tjener forsvars- eller beredskabsformål.
- Med lovforslaget vil konkrete projekter og aktiviteter kunne undtages fra sædvanlige krav om f.eks. byggetilladelser eller miljøgodkendelser, hvis det er nødvendigt for at opnå formålet med projektet eller aktiviteten.
- Loven finder anvendelse for bygge- og anlægsprojekter samt driftsaktiviteter med væsentlige nationale forsvarsformål eller væsentlige civile beredskabsformål.

Hovedelementer i lovforslaget (1/3)

Fastsættelse af regler i bekendtgørelse

- Lovforslaget indeholder hjemmel til, at vedkommende minister efter forhandling med henholdsvis forsvarsministeren og ministeren for samfundssikkerhed og beredskab kan fastsætte regler om
 - 1) overtagelse af beføjelser, der efter anden lovgivning er tillagt andre ministre eller myndigheder
 - 2) hel eller delvis fravigelse af anden nærmere angivet lovgivning og
 - 3) afskæring af klageadgang inden for nærmere angiven lovgivning
- Reglerne skal være nødvendige for at opnå projektets eller aktivitetens formål.
- Forsvarsministeren bemyndiges desuden til at kunne fastsætte regler om arbejder på ledninger i eller over arealer, hvor bygge- og anlægsprojekter omfattet af loven skal gennemføres.

Hovedelementer i lovforslaget (2/3)

Fravigelse af anden lovgivning uden offentlighedens inddragelse

- Hvis formålet med et konkret projekt eller en konkret aktivitet ikke kan varetages ved, at der sker udstedelse af regler i bekendtgørelsesform, indeholder lovforslaget en bestemmelse om, at vedkommende minister kan fravige anden lovgivning uden udstedelse af bekendtgørelse.
- Det er et krav, at formålet af hensyn til projektet eller aktivitetens fortrolighed ikke kan opnås ved at udstede en bekendtgørelse.
- Det er desuden et krav, at henholdsvis forsvarsministeren og ministeren for samfundssikkerhed konkret vurderer, at fravigelsen af afgørende hensyn til den nationale sikkerhed er nødvendig for at opnå projektets eller aktivitetens formål.
- Orienteringer af Folketinget om fravigelser af anden lovgivning uden offentlighedens inddragelse vil ske i regi af Udvalget for Efterretningstjenesterne, som har særlige rammer for fortrolighed mv.

Hovedelementer i lovforslaget (3/3)

Ekspropriation

- Lovforslaget indeholder en hjemmel til ekspropriation, så vedkommende minister kan erhverve de arealer og rettigheder, der er nødvendige for gennemførelse og drift af bygge- og anlægsprojekter samt driftsaktiviteter omfattet af lovforslaget.
- Desuden foreslås det, at vedkommende minister kan ekspropriere arealer og rettigheder til fordel for statslige selskaber, selvstændige offentlige virksomheder, kommunalbestyrelser, kommunale fællesskaber, regionsråd og private, så længe de fornødne almene samfundsinteresser foreligger.
- Når der eksproprieres til fordel for statslige selskaber, selvstændige offentlige virksomheder, kommunalbestyrelser, kommunale fællesskaber, regionsråd og private, vil de skulle afholde alle omkostningerne til ekspropriationen.

Overordnet om bemærkningerne fra den offentlige høring

Det overordnede fokus i den offentlige høring relaterede sig til:

- Vidtgående lovforslag med konsekvenser for retssikkerheden
- Lovforslaget er på visse punkter uklart
- Negative konsekvenser for miljø og natur
- Økonomiske risici og driftsmæssige konsekvenser for ledningsejere

FMN har i alt modtaget 19 høringssvar

Ændringer i lovforslaget efter den offentlige høring

Overordnet om ændringerne i lovforslaget efter den offentlige høring:

- Der er efter høringen foretaget en række tilpasninger af lovforslaget, men der er ikke ændret i lovforslagets centrale indhold.
- I stedet for de detaljerede regler om ledninger er der indsat en bemyndigelsesbestemmelse, hvorefter forsvarsministeren kan fastsætte nærmere regler om ledningsarbejder i bekendtgørelsesform.
- Der er i lovforslagets bemærkninger indsat en beskrivelse af, at orienteringer af Folketinget om anvendelsen af lovforslagets § 3 om fravigelser af lovgivning uden offentlighedens inddragelse vil ske i regi af Udvalget for Efterretningstjenesterne.
- Derudover er der foretaget en række mindre justeringer i lovforslaget.

Afrundende om lovforslaget

Ikrafttrædelse, solnedgangsklausul og territorialbestemmelse:

- Loven vil træde i kraft dagen efter bekendtgørelse i Lovtidende (medio september 2025).
- Loven ophæves den 31. december 2028 (solnedgangsklausul)
- Loven vil ikke gælde for Grønland og Færøerne.

Lovforslagsprocessen:

- Lovforslaget blev fremsat den 26. juni 2025.
- Dato for 1. behandling: 14. august 2025.
- Dato for 2. behandling: 4. september 2025.
- Dato for 3. behandling: 9. september 2025.

Spørsmål?
